

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY PW. ŚW. JODOKA
 139/1

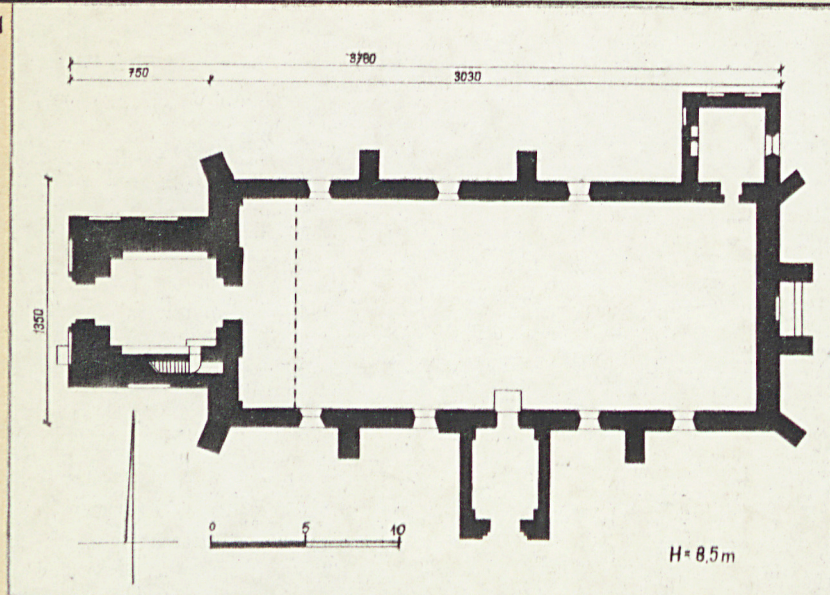
2. Czas powstania

poł. XIV w.
 1884-1886 r.

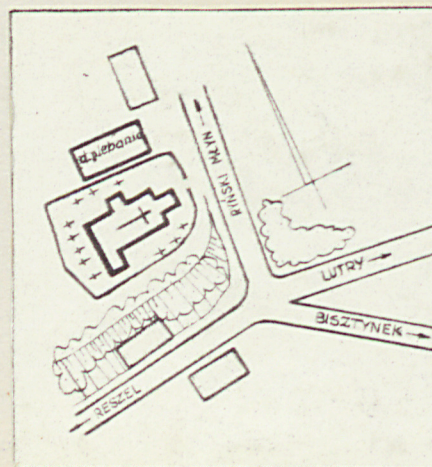
3. Miejscowość

S A T O P Y

1

autor zdjęć Mirosław Rutkowski
 data wykonania VII. 1981 r.
 miejsce przechowywania negatywów

4. Adres

nr hipoteczny .....

5. Przynależność administracyjna

województwo olsztyńskie

gmina Bisztyn

pow. BARTOSZYCE

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Santoppen

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo olsztyńskie

powiat Biskupiec

8. Właściciel i jego adres

Diecezja Warmińska
 Olsztyn, ul. Staszica 5

9. Użytkownik i jego adres

Parafia rzym.katol.
 w Sątopach

10. Rejestr zabytków

Nr A-2265

data 9.05.1989
1979 r.

Wieża Sętopy założona została 2.II.1337 r. przez prepozyta Kapituły Warmińskiej Jana i wójta krajowego Henryka Lutra, od razu z uposażeniem dla kościoła. Biskup Herman z Pragi 30.X.1343 r. przeznaczył dochody z Sętopy na budowę i konserwację katedry we Fromborku, co obowiązywało do pierwszego rozbioru Polski. W XIV w. proboszczem w Sętopach był późniejszy Biskup warmiński Henryk Vogel-sang.

Obecny kościół późnogotycki zbudowano w połowie XIV w., wieżę ok. 1380 r., zakrystię i kruchtę południową dobudowano w latach 1884-86, okna przerobiono w 1886 r.

Dawny ołtarz główny św. Jodoka z 1515 r. obecnie znajduje się w Muzeum Mazurskim w Olsztynie.

Kościół orientowany, usytuowany po północnej stronie drogi Reszel-Bisztynek, oddalony ok. 50 m od niej, na znacznym wzniesieniu porośniętym od strony drogi drzewami. Teren kościoła otoczony niewysokim murem ceglanym, tynkowanym, z kapliczkami. Za murem od strony północnej dawna plebania i zabudowania gospodarcze.

Kościół murowany do 2/3 wysokości z kamienia polnego, wyżej z cegły o wątku polskim; blendy i fryzy tynkowane; wewnątrz ściany tynkowane z polichromią XIX-wieczną. Nad nawą i kruchtą południową strop belkowy odeskowany, nad kruchtą zachodnią belkowy, odkryty. Wieża dachowa konstrukcji wieszarowej - storczykowa; północna połać dachu nawy kryta dachówką ceramiczną karpówką ułożoną pojedynczo, połać południowa, dach wieży i kruchty południowej dachówką korytkową, dach zakrystii dachówką esówką. W nawie i zakrystii posadzka z płyt z szarego i różowego piaskowca, w kruchtach zachodniej i południowej posadzka cementowa. Wewnątrz od strony zachodniej drewniana empora organowa wsparta na sześciu drewnianych kolumnach na wysokich cokołach z głowicami korynckimi. Schody na wieżę drewniane, jednobiegowe, podobnie jak na empore. Drzwi wejściowe drewniane, dwuskrzydłowe, ostrołukowe, na zawiasach pasowych, podobnie jak w kruchcie południowej. Drzwi do nawy drewniane, pojedyncze, tępe, dwuskrzydłowe, deskowo-szpagowe na dekoracyjnych zawiasach pasowych; drzwi do zakrystii drewniane, ostrołukowe, jednoskrzydłowe, tępe, deskowo-szpagowe na dekoracyjnych zawiasach pasowych. Okna stałe, w żelaznych ramiakach, wielokwaterowe.

Kościół jednonawowy, salowy, założony na planie prostokąta o stosunku boków 1:2, od północy zakrystia na planie kwadratu, od południa kruchta na planie prostokąta i od zachodu kwadratowa w planie, wydzielona z korpusu, wieża; nawa oszkarpowana.

Bryła zwarta, z dominantą wysokiej, kwadratowej wieży od zachodu, nawa nakryta dachem dwuspadowym, podobnie jak kruchta, zakrystia i wieża.

Wieża czterokondygnacyjna, kondygnacje oddzielone wgłębnymi, tynkowanymi fryzami, wejście główne na osi, ostrołukowe o trzyuskokowych ościeżach, nad nim okrągła blenda. W pierwszej kondygnacji ostrołukowe blendy tynkowane oraz małe okienko zamknięte łukiem odcinkowym z jednouskokowym obrzeżem prostym. W drugiej kondygnacji dwie ostrołukowe blendy, między nimi wyższa, w której przebito otwory zamknięte łukami odcinkowymi. Trzecia kondygnacja z trzema ostrołukowymi blendami, w środkowej mały otwór zamknięty łukiem odcinkowym; w czwartej kondygnacji dwa ostrołukowe otwory z jednouskokowym obrzeżem. Wieża zwieńczona dwoma szczytami /od zachodu i od wschodu/ schodkowymi z diagonalnie ustawionymi sterczynami, między którymi ostrołukowe blendy. Na chorągiewce data 1662.

Ściany elewacji północnej i południowej oraz kruchty południowej zwieńczone wgłębnym fryzem tynkowym, ściany zakrystii gzymsem kostkowym. Nawa opiętana szkarpami jednouskokowymi, ukośne szkarpy narożne od zachodu i dwie wschodnie zwieńczone pinaklami; między nimi wysokie ostrołukowe okna o jednouskokowym ościeżu. Przy elewacji południowej kruchta z ostrołukowym wejściem na osi, zwieńczona analogicznym do wieży szczytem. W ścianie południowej nawy niewielki zamurowany otwór ostrołukowy. Przy elewacji północnej zakrystia,

w ścianach której płytkie ostrołukowe blendy oraz od wschodu ostrołukowe okno o dwouskokowym profilowanym ościeżu z półwałkiem na wklęsce; zwieńczona analogicznym do poprzednich szczytem.

c.d.opisu na wkładce

w ścianach której płytkie ostrołukowe blendy oraz od wschodu ostrołukowe okno o dwuuskokowym profilowanym ościeżu z półwałkiem na wklęsce; zwieńczona nana-logicznym do poprzednich szczytem.

c.d.opisu na wkładce

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
4.500 m ³	530 m ²	sakralne	sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan zachowania całości jak i poszczególnych części kościoła dobry	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

1. G. Dehio, E. Gall, Handbuch der Deutschen Kunstdenkmäler. Deutschordensland Preussen, München-Berlin 1952, s. 221.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Grażyna Lonc
VII. 1981 r.

26. Sprawdził

27. Załączniki

1. Miejscowość

S A T O P Y

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY PW.
ŚW. JODOKA

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

c.d. opisu, zdjęcia dodatkowe

Ściana wschodnia z narożnymi szkarpami, zwieńczona szczytem schodkowym, analogicznym, na osi okno strożukowe o jednuskowym ościeżu, flankowane z obu stron szkarpami dwuuskowymi.

Wnętrze jedoprzestrzenne, wejście do zakrystii ostrożukowe. W wyposażeniu kościoła - rokokowy ołtarz główny z 1765 r., barokowe ołtarze boczne z ok. 1730 r., ambona z 1701 r., rokokowa empora organowa, kaplica chrzcielna, ławki i konfesjonały, 12 świeczników procesyjnych z 1693 r., 15 medalionów z tajemnicami różańca z 1702, dzwon 1507. Instalacja elektr., ogrzewanie c.o. miejscowe.

Wkładkę założył: Grażyna Lonc VII.1981 r.

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Jedn. Wyd. Akcyd. Olsztyn zam. 1299/8/78
©ZGraf. ZP. Ostróda zam. 1040 n. 20000

Wzór ©DZ 1978 r.

